

Ümummilli liderin halallıq sevgisi

...Azərbaycan KP MK-nın birinci katibi Heydər Əliyev 1980-ci ildə Əməkdar inşaatçı Məmməd Hüseynova Sosialist Əməyi Qəhrəmanının "Qızıl Ulduz"unu və ikinci Lenin ordenini təqdim etdi. 18 il sonra – 1998-ci ildə tale onları yenidən, bu dəfə Masallıda görüşdü. Prezident və onun seçicisi kimi. Zəhmətə layiqli qiymət verən dahi rəhbər və zəhməti ilə tanınmış sadə fəhlə obrazları beləcə göz önündə yenidən canlandı. Bu tarixi görüşün sonuncu olacağını heç kim bilməzdi. Haqq olan əcelin nə zaman, nə də məkan anlayışı var.

Bəxtinə Ulu öndərlə eyni gündə – mayın 10-da anadan olmaq düşmüş Məmməd Hüseynov Masallı rayonunun Xırmandalı kəndindən Bakıya köçərək orada tikdiyi binalarda, sözün əsl mənasında, silinməz avtoqraflar qoyub. AzTV-nin inzibati binası, A.Şərifzadə adına "Aktyorlar evi", "Yaşıl teatr", Parlament binası, C.Cabbarlı adına "Azərbaycanfilm" kinostudiyası, geoloqlar üçün doqquzmərtəbəli yaşayış evi, Respublika Eksperimental Tibb Mərkəzi, Lökbatan, Sahil, Korgöz qəsəbələrində orta məktəb binaları, Gəmi təmiri zavodu, Binəqədi, Suraxanı, Yasamal və Qaradağ rayonlarında onlarca məktəb binaları, körpələr evi, uşaq bağçaları, mədəni-məişət obyektləri onun əlinin izlərini yaşadır.

Ulu öndərlə canlı ünsiyyətləri barədə Məmməd əmi həmişə iftixarla danışar, diqqət və qayğısını yüksək dəyərləndirirdi. Bu barədə onun özəl xatirələri, eləcə də şahidlərin söylədikləri kitab və qəzet materiallarında özünə yer edib. Məsələn, mərhum yazıçı-publisist Hacı Ağəddin Mənsurzadənin qələmə aldığı xatirədən bir fragmentdə oxuyuruq: "Biz onunla mərhum Nəsir İmanquliyevin sayəsində tanış olmuşduq. Nəsir müəllim çox istəyirdi ki, Məmməd Hüseynov haqqında o vaxt – 1984-cü ildə kitab yazılsın..." Elə də oldu. Həmin kitabı M. Hüseynovun şərəfli ömür yolundan bəhs edən "Halal adam" sənədli povesti ilə yanaşı, onun Azərbaycan KP MK-nın birinci katibi Heydər Əliyevlə görüşləri haqqında xatirələr də daxil edilib.

Həmin xatirələrin birini dövlət xadimi, tarix elmləri doktoru Həsən Həsənov belə qələmə almışdır: "Mən Gəncə Şəhər Partiya Komitəsinin birinci katibi olanda bir dəfə MK-dan zəng vurub, Məmməd Hüseynovun Gəncədə olduğunu və Heydər Əliyevin onu axtardığını bildirdilər... O vaxt Məmmədin bir inşaatçı dostu vardı – İlyas Quliyev. Gəncə Şəhər Sovetinin sədri seçilmişdi. Ona zəng etdim... Dedi, Həsən müəllim, elə indi kabinetimin qapısı açıldı, Məmməd içeri girdi... Bir neçə

dəqiqədən sonra Məmməd gəldi... O mənim kabinetimdən Heydər Əliyevlə danışdı. Məlum oldu ki, respublika rəhbərinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti qonşu ölkəyə yola düşməyə hazırlaşır. Nümayəndə heyətinin tərkibində olan Sosialist Əməyi Qəhrəmanı Məmməd Hüseynovu Bakıda axtarıblar, sorağını Gəncədən alıblar. Hiss etdim ki, Heydər Əliyev səfərqabağı onu görmək istəyir. Ona görə də Məmməd təcili Bakıya qayıtdı..."

Həmin nümayəndə heyətində görkəmli oftalmoloq-alim, akademik Zərifə xanım Əliyeva, akademik Cəmil Quliyev, Azərbaycan KP Lənkəran Şəhər Komitəsinin birinci katibi İsa Məmmədov da təmsil olunmuşdu. Qonşu respublikaya səfər zamanı Heydər Əliyev xəbər tutur ki, Məmməd Hüseynovun oğlu burada hərbi xidmətdədir. Və öz qol saatını əsgərə hədiyyə etmək üçün Məmməd Hüseynova verir.

Bu fikir isə vaxtilə Azərbaycan SSR Ali Soveti Rəyasət Heyətinin sədri vəzifəsində çalışmış Süleyman Tatlıyevə məxsusdur: "Mənim fikrimcə, M.Hüseynov öz xeyirxah əməlləri ilə Hacı titulu ələ Bakıda – quruculuq işləri görəndə qazanmışdı."

Xalq yazıçısı İmran Qasımov isə deyirdi: "Məmməd hazırca qəhrəmandır ki, gözümüzün qarşısında durub. Eləcə "əlindən tutub" povest, roman səhifələrinə gətirən lazımdır".

Məmməd Hüseynov Xalq artisti Nəsimə xanım Zeynalova, Xalq rəssamı Mikayıl Abdullayev, Əməkdar elm xadimi, AMEA-nın müxbir üzvü Qaraş Mədətovla qonşuluqda yaşayırdı. İnşaat meydançasında bu zəhmətkeş insanın portretini yaradan M. Abdulla-

yev qonşusu haqqında deyirdi ki, insan həyatda müşahidəçi yox, iştirakçı olmalıdır. Məmməd məni ikinci mənada çox düşündürdü... Axır ki, ürəyim güc gəldi. Ürəyim məni fırcaya, kətana sarı çəkdi...

Mərhum şair-publisist Səyavuş Sərxanlının "Əməkdar inşaatçı", "Sosialist Əməyi Qəhrəmanı" fəxri adlarını şərəflə daşımış Məmməd Hüseynovun haqqında "Ulduz" jurnalının 1976-cı il 6-cı sayında dərc etdirdiyi "Yaxşıllıq poeması" bu sözlərlə bitir: "Yaxşıllıq əks-səda kimidir, mütəlak sahibinə qayıdır..." Professor Zeydulla Ağayev M.Hüseynovu "Allahın seçdiyi adam" adlandırır.

Ulu öndər Məmməd Hüseynovu tək-cə zəhmət adamı kimi tanıyırdı, həm də onun Azərbaycan SSR Ali Soveti Rəyasət Heyətinin sədri olmuş Mirbəşir Qasımovla qohumluq əlaqələrindən, el-oba üçün etdiyi xeyirxahlıqlardan xəbərdar idi.

Qarabağ münəqişəsi başlananda o bir ictimai xadim kimi millətimizin üzleşdiyi çətinlikləri ürək ağrısı ilə yaşadı. 28 iyun 1988-ci il tarixli "Veçernaya Moskva" qəzetində XIX Ümumittifaq partiya konfransının nümayəndəsi kimi çıxışında "Emosiyalar pis məsləhətçidir", – deyərək Dağlıq Qarabağda baş verən oyuncaq tətilərə etirazını bildirmişdi.

Bəli, kişilər getsə də, dünyada kişilik qalır, insan ölsə də, insanlıq qalır. Ömür yoluna ümummilli liderin nur saçdığı M.Hüseynovun həyatı böyük bir sənədli romanın, kino əsərinin mövzusu.

Nurəddin ƏDİLOĞLU,
yazıçı-publisist